

Ett dövt vittne kände sig förbisedd

21 september 2023

Den 14 september blev en ung man skjuten av flera skott i Stockholm och dog av sina skador på sjukhuset. Daniel Joelsson såg på avstånd när den unga mannen föll ner. När polisen började undersöka efter eventuella vittnen fick Daniel ingen chans att komma till tals.

Via sociala medier berättar Daniel, som är döv om hur han kände sig förbisedd när han ville berätta om vad han sett. Flera har reagerat på Daniels berättelse över hur Polisen hanterat situationen med ett dövt vittne. Teckenrapport har fått ta del av Daniels berättelse.

Stockholms Dövas Förening har tagit kontakt med en av Polisens presstalespersoner i Stockholmsregionen och frågat varför Polisen agerade som de gjorde, samt hur Polisen brukar bemöta människor som tillhör någon minoritetsgrupp som till exempel döva.

Polisens svar var att de beklagade att Daniel blev förbisedd och ignorerad men tolkade utifrån beskrivningen att han gjorde en god insats. En förklaring till situationen kan ha varit att situationen i sig är pressad för poliserna när de är ute på den här typen av uppdrag. De menar att poliserna kanske inte uppfattade att vittnet var döv eller kanske inte hade kunskapen om hur man på bästa sätt kan kommunicera med ett dövt vittne. Polisens ambition är att alltid bemöta alla människor med respekt, vilket är en viktig punkt i den statliga värdegrunden.

Stockholms Dövas Förening håller just nu på att ta kontakt med Polisens Nationella mediecenter för att få mer information om Polisens riktlinjer.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Jennys roll i rådet för de mänskliga rättigheterna

21 september 2023

I torsdags hade rådet för de mänskliga rättigheterna sitt allra första möte i Lund. Rådet består av 20 ledamöter och har till uppgift att ge råd och stöd från det civila samhället till Institutet för mänskliga rättigheter. En av dessa 20 ledamöter är Jenny Nilsson. Teckenrapport har intervjuat Jenny.

Jenny berättar att de råd och stöd som de ska ge till Institutet för mänskliga rättigheter bland annat kan vara om hur institutets strategi ska se ut framöver, vilka riktningar de ska ha när de gör prioriteringar samt vad som ska ingå i deras årsrapport. Institutet har ett särskilt uppdrag att övervaka vad som står i FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättningar, även där ger rådet råd kring hur institutet ska göra.

För att komma med i rådet ska man bli nominerad, intervjuad och antagen. Jenny har erfarenhet från arbete hos FN samt har varit ordförande i ungdomssektionen hos Dövas Världsförbund, WFDYS. Idag jobbar Jenny som barnombudsman på Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM. Jenny blev nominerad till rådet av Sveriges Dövas Riksförbund, SDR och Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk, NKJT samt ett flertal privatpersoner. Dessa organisationer jobbar främst med mänskliga rättigheter vad gäller svenskt teckenspråk. Därför blir Jennys expertisområde i rådet just rätten till teckenspråkig kultur och identitet, rätten till tvåspråkighet och rätten till en teckenspråkig språkmiljö. Utöver den expertisen ska även ledamotens egen kunskap och erfarenhet tas med, i Jennys fall kunskap och erfarenhet från sitt nuvarande och tidigare arbete samt erfarenhet och kunskap som döv person i en hörande majoritetssamhälle.

I rådet sitter man mellan två och fyra år och har möten fyra gånger per år. Mellan mötena ska ledamöterna arbeta på sina vanliga arbeten.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

SDI drar tillbaka sina anmälningar till Youth Deaf Games 2024

21 september 2023

Youth Deaf Games arrangeras den 15 - 22 januari 2024 i Brasilien för ungdomar mellan 14-18 år i friidrott, badminton, 3×3 basket, futsal, simning och bordtennis. Svenska Dövidrottsförbundet, SDI meddelar att de beslutat att dra tillbaka sina preliminära anmälningar.

SDI har under en tid arbetat för att göra det möjligt för sina ungdomar att delta i Youth Deaf Games i Brasilien. De har övervunnit ekonomiska utmaningar och åldersdispenser, men fler hinder kvarstår vilket gör att de nu tvingats fatta beslutet att dra tillbaka sina preliminära anmälningar till spelen.

En av de främsta orsakerna till beslutet menar SDI är den korta tidsperiod som de haft för registrering. SDI har även framfört vikten av tydligare riktlinjer och längre framförhållning när det gäller anmälningar till ICSD (International Committee of Sports for the Deaf) för framtida evenemang av detta slag.

SDI skriver på sin hemsida att beslutet har lett till besvikelse hos såväl ungdomarna som förbundet. SDI hoppas att deras budskap och feedback till ICSD kommer att leda till förbättringar i planeringen och kommunikationen kring framtida evenemang. Samtidigt betonar SDI att de kommer att fortsätta sitt arbete med att stödja och främja idrott för döva och hörselskadade barn och ungdomar i Sverige.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Uppdaterad vägledning av Språklagen

21 september 2023

Foto: Adobe stock

Institutet för språk och folkminnen, ISOF har nyligen uppdaterat sin vägledning av språklagen. Vägledningen riktar sig till myndigheter, regioner, kommuner och andra offentliga organ. Sedan 2009, när språklagen trädde i kraft har det svenska teckenspråket rätt till skydd och främjande på liknande sätt som andra minoritetsspråk. ISOF har uppdaterat en vägledning av denna språklag. Den förra utgåvan gavs ut år 2011, men nu ges en uppdaterad version ut då mycket har hänt sedan förra utgåvan. Bland annat finns nya lagstiftningar och fler exempel och erfarenheter från tillämning av språklagen. I den uppdaterade vägledningen som heter "Språklagen i praktiken" finns uppdaterade svar på frågor kring hur man ska tolka Språklagen. Dessutom finns en rad olika intervjuer, tips och exempel på hur man kan främja användningen och utvecklingen av svenskt teckenspråk i samhället.

En viktig del är myndigheternas skyldighet att skydda och främja svenskt teckenspråk. Det innebär att myndigheter inte får förbjuda eller försvåra användningen av teckenspråk. I stället ska de aktivt arbeta för att stärka språket. Bland myndigheterna inkluderas bland annat förskolor, skolor och hörselvårdsenheter. Anledningen är att många döva och hörselskadade barn har hörande föräldrar. Det innebär att för de barnen överförs svenskt teckenspråk främst i teckenspråkiga miljöer utanför familjen. Bland annat i förskolor och specialskolor där barnen kan interagera med andra teckenspråkiga barn och vuxna. Kommunerna uppmanas därför att samarbeta och göra det möjligt för familjer att söka förskoleplaceringar i grannkommuner för att främja teckenspråkig miljö.

Vägledningen betonar även vikten av att inkludera teckenspråkiga personer i beslutsprocesser som rör teckenspråket. Vägledningen hänvisar till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt Barnkonventionen. I FN konventionen krävs samråd med teckenspråkiga eller deras intresseorganisationer när myndighetsbeslut fattas. I Barnkonventionen

understryks barns rätt att ha inflytande i frågor som rör dem.

För de som behöver lära sig svenskt teckenspråk, oavsett om de är döva, hörselskadade eller har andra behov, måste det finnas möjligheter till utbildning och stöd. Detta inkluderar modersmålsundervisning i skolan, TUFF utbildning med stöd från Centrala Studiestödsnämnden, CSN och specialiserad språkutbildning via Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM.

Den uppdaterade vägledningen innebär ett stort steg framåt för att säkerställa att svenskt teckenspråk fortsätter att leva och utvecklas. Det handlar om att skydda ett värdefullt kulturellt arv och ge alla som använder detta språk de resurser och möjligheter som behövs för att delta fullt ut i samhället. Genom dessa åtgärder är förhoppningen att skapa en mer inkluderande och rättvis framtid för döva och hörselskadade personer.

I slutet av vägledningen ges en del tips till myndigheter, regioner, kommuner och andra offentliga organ. Tips för att främja svenskt teckenspråk. En del av tipsen är följande:

- Översätt viktig information om teckenspråkets rättigheter på din webbplats. Översätt också information om er verksamhet till svenskt teckenspråk.
- Använd "andra språk"-sektionen för att göra teckenspråksinformation lättillgänglig.
- Sprid kunskap om svenskt teckenspråk inom er verksamhet och prioritera personer i ledningen.
- Kontakta teckenspråkiga och överväg att bilda en referensgrupp för att förstå deras behov inom er verksamhet.
- Integrera teckenspråkigas perspektiv i beslutsfattande, samhällsplanering och kulturevenemang.
- Vid rekrytering, särskilt för roller som påverkar teckenspråkiga, bör kunskap i svenskt teckenspråk vara meriterande.
- Synliggör svenskt teckenspråk vid konferenser, webbseminarier, nyhetsbrev och kulturevenemang.

Mona Riis

Stödtjänst för döva cancerpatienter i Storbritannien

21 september 2023

Foto: AI

En stödtjänst för döva personer som lever med cancer lanserades i Storbritannien hösten 2022. Detta initiativ, kallat Macmillan Deaf Cancer Support Project, är ett resultat av en forskning. Forskningen lyfte fram de utmaningar som personer med hörselnedsättning eller dövhet möter när det gäller att få tillgång till vård.

Enligt forskningen upplevde nästan en tredjedel av personer med cancer och hörselnedsättning eller dövhet att pandemin gjorde det svårare för dem att få sjukvård och behandling. För att möta dessa utmaningar har välgörenhetsorganisationen Macmillan, i samarbete med Self Help UK, lanserat detta tvååriga pilotprojekt. Projektet erbjuder enskilt samtalsstöd på distans på brittiskt teckenspråk, BSL genom utbildade döva volontärer. Förutom att stödja personer som lever med cancer och hörselnedsättning eller dövhet stödjer projektet även deras vårdgivare.

Stödet som erbjuds är omfattande och inkluderar bland annat rådgivning om att få tillgång till förmåner och hjälp med att hitta lokala tjänster. Dessutom erbjuds såväl enskilt samtalsstöd som kamratstödsgrupper för dem som behöver prata om sina erfarenheter. I kamratstödsgrupperna kan personer med hörselnedsättning eller dövhet som lever med cancer dela sina erfarenheter och stödja varandra.

Claire Adshead, en döv person som lever med cancer, berättar för magasinet Evening Standard att hon uttryckt behov av detta stöd och hur det har hjälpt henne. Hon påpekar att det tidigare varit svårt att hitta stödgrupper och enskilda samtal för målgruppen i fråga.

Projektet är således ett viktigt steg mot att säkerställa att alla, oavsett hörselstatus, får det stöd de behöver när de konfronteras med en cancerdiagnos. Macmillan Deaf Cancer Support Project är tillgängligt för alla i Storbritannien.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Diskriminering och avsaknad av stöd till det döva landslaget i Gambia

21 september 2023

I augusti 2023 hölls den 11:e upplagan av Västafrikanska Mästerskapen i fotboll i Elfenbenskusten, utan Gambias dövlandslag. Utvecklingsansvarige för Gambias dövidrottsförbund, Lamin Ceesay berättar att de försökte få ekonomiskt stöd för att täcka sin budget på 2,8 miljoner Gambianska Dalasis (som motsvarar ungefär 500 000 kr). Men de lyckades inte få tillräckligt med bidrag. Gambier bör sluta diskriminera och i stället stödja det döva landslaget i fotboll, säger Lamin.

Efter det misslyckade försöket att delta i Västafrikanska Mästerskapen visade de i stället intresse för att delta i den 4:e upplagan av Fotbolls VM för döva i Malaysia. Detta då laget är bland de fem bästa landslagen i Afrika och därmed direktkvalificerade till VM. Budgeten för VM uppgår till 6 miljoner Dalasis (ungefär 1,1 miljoner kr) och inkluderar kostnader för lagets boende, mat, transport och andra utgifter. Än idag har de inte fått några positiva besked om bidrag.

Enligt Lamin förtjänar personer med funktionsnedsättningar lika behandling och stöd som alla andra medborgare. Han påpekar att personer med funktionsnedsättningar står inför olika former av diskriminering, som bristande möjligheter till arbete, svårigheter att delta i samhället och svårigheter att få tillgång till information, äktenskap, utbildning, fullständig delaktighet och

jämställdhet. Dessutom behövs teckenspråkstolkningstjänster för att hjälpa döva och idrottsverksamheten är också en viktig aspekt. Han poängterar att dövlandslaget visat att de är redo att representera landet på bästa sätt och konkurrera med andra afrikanska nationer i stundande VM. Lamin vädjar till regeringen, olika välgörare, det Gambianska fotbollsförbundet, Nationella idrottsrådet, Ungdoms- och idrottsministeriet samt till medlemmar i folkförsamlingen att inte försumma dövlandslaget.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Tolk hamnade mitt i ett angrepp under en valkampanj

21 september 2023

Under de federala delstatsvalen i Bayern, Tyskland, var spänningarna höga när en 44-åring kastade en sten mot politiker som propagerade för Tysklands gröna parti Die Grünen. Bland dem som hoppades bli valda fanns Julia Probst, landets första döva kommunalpolitiker.

Incidenten ägde rum när två parlamentariska ledare för *Die Grünen* i Bayerns delstatsparlament, Ludwig Hartmann och Katharina Schulze, var på scenen. En 44-årig man kastade en sten i deras riktning strax efter klockan 19.00. Probst skrev på X (tidigare Twitter) att stenen kastades "en hårsman förbi min tolks huvud". Stenkastaren greps omedelbart av polis och säkerhetspersonal, och åtal har väckts, enligt Probst.

Julia Probst är Bayerns första döva kommunfullmäktigeledamot och direktkandidat för *Die Grünen* i sin delstat. Hon har länge strävat efter att bli politiker, aktivist och manusförfattare. Hon beskrev händelsen som mycket dålig; "Våld, fysiskt eller verbalt, är inte en lösning!". Orsaken till attacken var de aggressiva ord och förolämpningar mot *Die Grünen* som kom från vissa politiker. Julia kräver att de nuvarande regeringspartierna *Union* och *Freie Wähler* "bör be om förlåtelse och dra tillbaka förvärrandet". Michael Joukov, delstatsparlamentsledamot för *Die Grünen*, var stridslysten på X: "Ni kommer inte att få oss att ge upp!" skriver han.

Parlamentledamoten Marcel Emmerich menar att politiken blir allt farligare när glåpord övergår till handling. Ett videoinslag som cirkulerade på internet visade att många människor hade bukt och hånat vid evenemanget.

Polisen bekräftade att det var en sten som kastades av en för polisen redan känd man. Mannen som gjorde det motarbetade polisen när de grep honom.

Wille Felix Zante (Tyskland)

Översatt av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Signmark kommentator i finska hockeyligan

21 september 2023

Marko Vuoriheimo känd som Signmark ska tillsammans med ishockeyspelaren Janne Nyberg kommentera en hockeymatch i finska ligan imorgon.

Både Marko och Janne är döva och ska kommentera på finskt teckenspråk. Matchen är mellan lagen Helsingfors IFK och Kookoo. Deras medverkan är en del av HIFK:s kampanj "Med hjärtat rött" där de menar att alla som delar deras värderingar är välkomna till klubben, oavsett var du kommer ifrån eller vilket språk du talar. I hjärtat är vi alla röda. Teckenrapport har intervjuat Marko.

Matchen mellan börjar kl 17:30 (svensk tid) imorgon och sänds på C More. Där kommer det att två parallella sändningar av matchen varav den ena är kommenterad på finskt teckenspråk.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

Döva Julio Sims ställer ut konst i West Hollywood

21 september 2023

West Hollywood är känt för sin kreativa anda och sin konst. Ett inslag i staden är ett utomhusprogram som tillfälligt installerar konstverk på stadens mittstråk, i parker och på digitala reklamskyltar längs Sunset Boulevard. Dessa konstverk kan vara skulpturer, muralmålningar, digitala verk och andra utomhusinstallationer. Konstverken finns vanligtvis på plats mellan sex månader och tre år.

För de konstnärer som vill bidra till stadens konstscen har det varit möjligt att lämna in projektansökningar fram till den 30 juni 2023. I West Hollywood finns en kommitté för kons och kulturfrågor. Under den finns en särskild kommitté för utomhusprogrammet som granskar och intervjuar konstnärerna och dess verk innan de väljs ut.

Döva Julio Sims har blivit utvald att få ställa ut sin konst mellan den 22 september till den 10:e januari 2024. Konstverket är en installation som heter *Falling on Deaf Ears*. Det är en fristående skärm-mural som mäter nästan 1,8 meter i höjd och 6,7 meter i bredd samt är 30 cm djup. Konstverket visar personer som använder amerikanskt teckenspråk, ASL för att uttrycka "Vad händer om ett träd faller och ingen hör det?". Julio har utformat konstverket så att det ger en illusion av rörelse som kommer att vara synlig från utsidan av byggnaden.

Julio Sims är en professionell konstnär baserad i Los Angeles. Han har ställt ut konstverk vid både offentliga och privata utställningar nationellt och har flera permanenta offentliga konstverk i sin samling.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Dövas dag i Malmö

21 september 2023

I helgen arrangerades Dövas Dag i Malmö med temat "Alla är lika värda". Teckenrapport var på plats.

Malmö Dövas förenings ordförande Chanelle Ferm berättar att arbetsgruppen har jobbat hårt under året och resultatet blev över förväntan.

Samtidigt som Dövas Dags utställningar och seminarier pågick även en tatueringsmessa, World Deaf Tattoo Expo. Vid tatueringsmässan gav döva tatuerare besökarna möjlighet att tatuera sig. Tatueraren Katuscia Ando berättar att i år är det 10 årsjubileum för World Deaf Tattoo Expo och då ville Malmö vara värd. Det har kommit många besökare som stått i kö för att tatuera sig.

Kristijan Keric är en av besökarna som har tatuert sig. Under helgen har han hunnit göra fyra nya tatueringar hos fyra olika döva tatueringsartister, som han visar upp för Teckenrapports reporter.

Var nästa års Dövas Dag kommer att arrangeras är ännu ej klart.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com